

ĂN CƠM MƠI.....

Năm mới, mà lại kể một kỷ-miệ "hơi buồn" thật ra cũng không đúng chỗ! Nhưng nghĩ rằng L.T.C.C."số Xuân" này đã có nhiều truyện vui rồi, thì một truyện "hơi buồn" cũng có thể thêm vị cho bạn đọc, một ít "tiêu-ót" mà Nhóm Ban Phụ-trách muốn có.

Và cũng để các Bạn trong giới trẻ biết rằng các đồng-nghiệp ^{nay} có tuổi từ 65 trở lên đã được Pháp ưu-dải đèn nỗi có một số, cũng may là rất hiềm-hoi, sinh-viên quá lo cho tương-lai tất-nhiên là sáng-láng của mình mà đã hóa ra quá nhút-nhát sợ-hãi, nếu không muốn nói là hèn-nhát!!

Rất có thể có một vài Bạn-già hiện sống trong Thế-Giới-Tự-Do này cũng nhớ tới truyện này nếu đã nghe cùng Kỳ-Túc-Xá, nhưng điều chắc-chắn là những "diễn-viên" khác đều có mặt tại Quê-Nhà, ở Bắc và ở Nam.

Vậy sơ-lược câu truyện như sau:

Vào năm 1931-32, khi còn ở năm thứ Ba Kiên-Trúc, tại Kỳ-Túc-Xá Sinh-Viên nội-trú Phố Paul-Bert (Nhà Boy-Landry cũ) nhìn sang Pharmacie Montès, vào khoảng 8 giờ 30 tối, Giám-thị Graziani tắt hết đèn, trong khi còn nhiều bạn ~~nhà~~ đang rửa mặt hoặc xắp-xếp chăn mền sách vở. Theo lệ, giờ tắt đèn là 9 giờ. Vôn-di² màu nóng và nhanh mom nhanh miệng, tôi hô-hào mấy bạn đứng gäh tôi tới gặp viên Giám-thị để đổi mở đèn lại. Có độ bốn năm bạn hương-ứng ngay. Tôi gó cửa phòng Giám-thị, chất-ván, và được trả lời: "Ở nhà các anh có đèn điện hay không, mà đèn đây các anh hạch-xách tôi?"(1)- Mầu nóng đưa lên tận cổ trước lời mia-mai này, tôi bèn trả lời: "Nhà chúng tôi có điện dùng hay không không can gì đến ông. Ở đây, chúng tôi chỉ cần Ông áp-dụng lệ tắt đèn vào 9 giờ! Rồi đèn được mở lại. Rồi tương chuyện đó đã xong.....

Nhưng vào 10 giờ sáng hôm sau, Tổng-Giám-Thị Trưởng Đại-Học-Đông-Dương triệu tôi lên Văn-Phòng (Ô.Pierre Lataste) kể tội tôi như sau: "Giám-thị Graziani trình với tôi rằng tôi hôm qua, anh dân đầu một đám đông tới phá cửa phòng của Ông ta để hạch-xách về đèn. Hành-dong có tinh-cách phà-phách đó là một lối rất nặng. Anh trả lời tôi ra sao?" Trả lời: "Tôi chỉ gó nhẹ vào cửa, và Ô.Graziani đã vu-cáo trắng-trón với mục đích muốn trả thù tôi. Các bạn cùng với tôi đều nhận như vậy" Sau khi giải-bày cẩn-kẽ thêm, Ông già Lataste có vẻ muốn cho êm câu truyện, bảo tôi dân các "diễn-viên" lên Văn-Phòng Ông nhận lời khai của tôi là đúng. Lòng mừng rỡ, về gọi bạn, thì bạn nào cũng tố ve e- ngại, mặc dầu tôi cho hay nếu không có ai lên, tôi sẽ bị đuổi ra khỏi K.T.X. Điều-nhiên tôi đã không tiếc lời xi va thậm-tệ đỗ lên đầu máy "Bạn" vì

vì còn là sinh-viên mà đã hèn-nhát như vậy, ai chết mặc ai, thi đèn khi ra đời còn hèn-nhát tới đâu? Tôi đã cho rằng số bạn đó sợ vien Tống-Giám-Thị "gài bẫy" để biết thêm một số "phạm-nhân". Mặc dầu tôi giải-thích cẩn-kẽ, cũng vô-hiệu!

Tôi dành lên chịu phạt: 6 tháng ra ngoại-trú, nghĩa là phải tự dài-thọ tiễn ăn và ở ở ngoài phố, đồng thời mất đi mỗi tháng 8 đồng tiễn phụ-cấp chi-tiêu vặt. Cũng nên biết rằng số tiễn 8 đồng hối đó khá lớn khi một tô phở ngon hạng nhất chỉ là 5 xu thôi, nghĩa là nếu "sang" mà sảng nao cũng một tô phở lớn chỉ tốn có 1 đồng rưỡi thôi!!

Sáu tháng sống popote với vài ba bạn đã ra trường tại 42 Phố Takou(hàng cót) Hanoi tương cung lâu, nhưng đã qua rất nhanh.

Nay về già, ôn lại cuộc đời đã trải qua, thì thấy rằng những gì mình đã coi là dở lại thường thường hóa ra là hay, vì 6 tháng đã trải qua tại popote đã dành dầu khá đậm nét một giai-đoạn dầu của tuổi thanh-xuân mà nay nghĩ lại thấy cũng thích-thú!

Và nhớ lại những lời quà nặng nề đã chót lên đầu các Bạn, mặc dầu rất xứng-dáng, mình cũng thấy hối-hận vì nhận-định rằng mỗi việc xảy ra đều do số-mạng, chẳng qua chỉ vì cung "Nô-Bộc" của mình xấu mà thôi!!

(1)-Cho tôi năm 1933, chỉ một số tinh lòn như Hanoi, Haiphong, NamDinh là có đèn điện cồn các tỉnh khác thì đại-đa-số' gia-dịnh dùng đèn dầu-hôi, khà-gia thi đèn-dát, và giầu-có thi dùng đèn măng-sóng(manchon) loại dùng essence xe-hơi(Tito-Landi)-

Viết trong Mùa Giáng-Sinh
1977

CUỒNG-ĐÀO.

